

TEHNIKAÜLIKOO LA

REKTORAADIS

Teisipäeval, 3. aprillil toimus värskest remonditud nõukogu saalis rektoraadi nõupidamine.

Päevakorra esimese punktina oli arutlusel «Tehnikaülikoolis» nr. 8 (30. märts 1990. a.) ilmunud artikli «TPI relvavabaks» pole mitte surnud veel... stiil ja problemaatika. Autori, automaatikaüliõpilase Ardo Ojasalu lühike kommentaar kõlas: «Kirjutasin, et diskussiooni algatada. Praeguse arengu kontekstis pole mõtet sõjalise kateedris õppetööd jätkata. See on ainult süsteemile linnukese kirja panemine. Kaitseliit võib sõjalisi tarkusi õpetada hoopis väljapool akadeemilist õppeasutust.»

Dekaan Ahto Lõhmus arvas elutargalt, et nii kaua kui olukord on ehamäärane, ei saa asjadele kindlaid silte külge kleepida.

Opperektor Valdek Mikkal sõnastas ilmselt mitme rektoraadi liikme arvamus: «Kõik mis me saavutanud oleme, on

tänu teile, poisid.» Ja lisas samas, lähtudes kõnealuselt artiklist, et oma ettepanekute sõnastamisel peaksid üliõpilased edaspidi hoolikamad olema. Praegune on akadeemilise asutuse jaoks liiga sobimatu, liiga lahmiv ja materdav.

Hr. Kaido Hääl tuletas meelde, et tööteenistusseadus võeti ENSV Ülemnõukogus vastu just meie rektori algatusel.

Rektor Boris Tamma võttis ka ise sõna, tänades samuti üliõpilasi nende poolse aktiivse tegevuse eest ja samas märkides, et siiski jäi artiklist selja tagant kallale tungimise mulje.

Viimase väitega hr. Ojasalu ei nõustunud, vaid vabandas, et artikkel oli mõeldud kriitika, mitte aga kellegi isiklikuks solvamiseks. «Seoses sellega tahan öelda, et eelnevatud artikliga ei olnud minu eesmärgiks mitte solvata rektorit ega rektoraati, vaid juhtida tähelepanu sellele et keski muutuvas poliitilises olukorras k.a. märtsikuu TTÜ Nõukogu seisukohad sõjalisest õpetusest ilmselt ajast maha jää-

nud. Võimalik, et kriitika oli mõnes kohas liiga terav, ma ei teadnud kõiki fakte, kuid meie uues glasnost ajas ei tohiks olla ühtegi kriitikatavalist piirkonda ja arvan, et kellegil pole põhjust kriitikat solvuda. Oleks tore kui ka rektor teinekord «oma kooli lehes» sõna võtaks ja oma tegemisi valgustaks, siis saaks kindlasti selgeks, et iga üliõpilane «absoluutarvestuses» akadeemikust rektorist alati pimedam on.»

Teema seekordseks lõpetuseks moodustati otsuse projekti komisjon (härrad Vörk, Ojasalu, Alajõe, Hääl) töötamaks välja TTÜ Nõukogule esitavat otsust sõjalise kateedri kohta.

***

Rektoraat määras kindlaks ka sellekevadised lõpuaktused. LÕPUAKTUSED TOIMUVAD kõikidel päevadel kell 11 ja kell 14.

20.06. automaatika ja energia
21.06. mehaanika ja keemia
22.06. ehitus ja majandus
23.06. õhtune ja kaugõpe.

aga **VÕIMALDAMA** nende vabatahtliku õppimise, kusjuures üliõpilase valik oleks soovitatavalt sõltuv tulevasest töökohest. Vajalikud ajaloolised, filosoofilised, poliitilised, majandusalsed jt. teadmised peaksid olema samal põhimõttel fakultatiivsel alusel kättesaadavad igale üliõpilasele.

Sportimisvõimalused peaksid olema (näiteks teaduskonniti) kättesaadavad paljudele tudengitele. Kui kahekümneaastast tudengit jälgib metsa all hoolega kehalise kasvatuse kateedri õppejõud, siis ega selline sundsport vist eriti tervislik ole?

ÜHISKONNAAINETEST

Suunamise puudumise korral peab üliõpilane varakult tulevase töökohta peale mõtlema. See seab tudengi olukorda, kus ta teab täpselt milliseid lisateadmisi tema töökohta nõuab, kas ajaloolisi, kultuurilisi, filosoofilisi, psühholoogilisi, eetilisi, esteetilisi, poliitilisi vms. Ka kõrgkoolis hakkab toimima iseregulatsiooni mehhanism, mis välistab asjatu ja motiivatsioonivaba õppimise. Loomulikult ei saa insener läbi ilma majandusala teadmiste, seetõttu peaks majandusala õpetuse jaoks kehtestama kohustuslik miinimum, mille üliõpilane peab täitma vastavate talle vajalike distsipliinide õppekavva valimiseks. Üliõpilane peab saama valida ka õppejõudude vahel.

Mõnevõrra teine on olukord majandusteaduskonnas, kus iseenesestki mõistetavalt on majandusained õppeplaanis sees ning kohustuslik miinimum tuleb kehtestada mõnele hädavajalikule valdkonnale ühiskonnaainetest (näiteks poliitoloogiale).

Käesoleval ajal kostab aga liialt palju nurinat jätkuvat ideologiseeritud poliitökoonomia (ka poliitoloogia) õpetamisest. Kuni eelpool kirjeldatud valikprintsipiid rakendatakse ühiskonnaainetes järgmise õppeaasta algusest teeme ettepaneku kolmeks alternatiivvariantideks:

1. Õpperühma jätkab ühiskonnaaine kursust
2. Õpperühma kõigi liikmete nõusolekul lõpetatakse koheselt antud aine õpetamine
3. Õpperühma osalisel nõusolekul muudetakse koheselt aine fakultatiivseks.

Kui esineb palju kolmandat juhtu, on mõeldav allesjäänud õppijate ühendamine. Sellisel juhul teise võimaluse järgi vabanevad õppejõud (järelikult kuulajast mõõda rääkinud) saaksid sügissemestri algusest ennast vajalike teadmistega täiendada. Sellega oleks ühiskonnaainete õpetamise re-

organiseerimiseks analoogiliselt tsiviilkaitsega vajalik aeg leitud.

SÕJALISEST ÕPETUSEST

Loeme vaidlused sõjalise kateedri vajalikkuse üle mõtte- eelkõige poliitilise situatsiooni tõttu. Siiani oli ainsaks vastuargumendiks 'garantii' puudumine selle kohta, et poiste pärast kõrgkooli lõpetamist sõjaväkke ei võeta. Samuti ei pidanud TTÜ juhtkond võimalikuks petta noormehi, kellele oli teise kursuse alguses lubatud läbida sõjalise õpetuse kursust.

Tark poliitika ei näe ette ainult lubadustest kinnipidamist, vaid lubab ka paindlikku tegutsemist sõltuvalt kujunevast olukorrast. Kui tahame saada tõeliseks Eesti Tehnikaülikooliks, siis astugem selle suunas ka tõsine samm ja lõpetagem naaberriigile armee lähenemise koostööd. ENSV seaduse tooteenistuses ei jargi on «tooteenistus sõjaväeteenistusele alternatiivne ja selle on kohustatud läbi tegema ENSV-s alaliselt elavad 18-27-aastased arvelevõetud kodanikud, kes mõjuvatel põhjustel ei saa teenida relvajõududes.» Mõjuvateks põhjusteks loetakse usulisi, poliitilisi ja kõlbelsi tõekspidamisi. Poliitiliseks põhjusteks on Eesti Vabariigi kodanikele osalemine liikumises «Genf '49» ning alaliselt Eesti territooriumil elavatele NSVL kodanikele väljaspool NSVL paiknemine (ei õpetata ju meil õppivatele välismaa tudengitele ja välismaal viibivatele meie üliõpilastele sõjalist ettevalmistust). Seoses sellega on ENSV seadusandlik korras alternatiivse tooteenistuse kaudu tagatud üliõpilaste NSVL relvajõudesse mittesattumine.

Eesti majanduse kriisilukorrast väljatoomiseks on vaja nii tooteenistust kui ka kvalifitseeritud spetsialiste, kelle haridustee on olnud militarismivaba. 2. märtsil TTÜ Nõukogu otsustas: «Lõpetada sõjalise õpetus alates järgmisest õppeaastast, kateeder sulgeda 1. juulist k.a.»

Teeme ettepaneku samasuguseks otsuseks TTÜ Nõukogule.

TSIVILKAITSEST

Kuna TTÜ Nõukogu leidis üksmeelselt, et järgmine õppeaasta peaks kuluma tsiviilkaitselisele reorganiseerimisele, järeldub sellest, et ka praegu õpetatav ei vasta aja nõuetele. Seetõttu leiame, et koheselt tuleb üliõpilastele anda valikuvõimalus — jätkata kursust või loobuda tingimusel, et viienda kursusel arvestatakse seniõpitut.

(Järgneb lk. 2)

mistamisega, kui võrd andma paindliku tehnilise kõrghariduse, mis võimaldab tänapäeva kiirelt muutuvat tehnika käsitlemisel ja juhtimisel ruttu ümber orienteeruda. Kõrgkooli spetsialistide ettevalmistamine peab jääma tehnikumide ja tehnikakoolide hooldeks.

Praegu ei saa TTÜ lõpetanud tihti töökohtades hakka- ma, kuna õpitav läheb vajaminevast lihtsalt lahku. Tihti ei leita üldse õpitule otseselt vastavat töökohta. Teiseks probleemiks on lõpetaja teadmiste vähene integreeritus. On ju tänapäeval rohkesti töökohti, kus lahutamatu seotud automaatika ja keemia, ehitus ja mehaanika jne. Senine TTÜ struktuur ei luba sellistele ametitele vajalikul tasemel kvalifitseeritud tehnilise haridusega inseneri ette valmistada. Vähene on tehniliste distsipliinide kõrvalt kättesaadav humanitaarainete osa. Tihti jääb puudu vajalikest teadmistest majanduse, poliitika, suhtlemise, juhtimise vms. vallast, mida just konkreetsel töökojal vaja läheb.

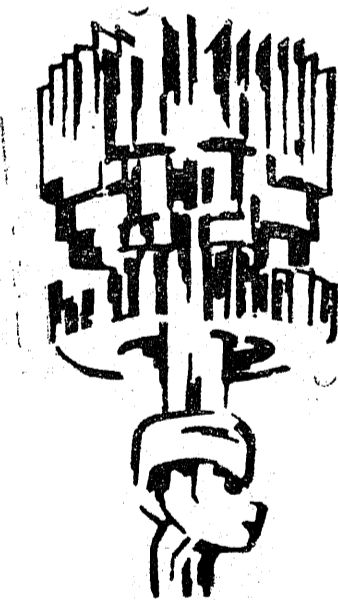
Teeme ettepaneku kiiremas korras senise jäiga õpperühmade süsteemi kaotamiseks lähtudes ÜL teistest seisukohtadest õppeprotsessi ümberkorraldamisel. Õppimise aeg ei tohi olla piiratud, samuti ei tohi olla kitsendusi teiste teaduskondade distsipliinide õppimisel. Sõltuvalt üliõpilase poolt õppekavva valitud distsipliinidest peab ka tulevikus olema diferentseeritud. Tähtedekombinatsioonid TTÜ pole viimane sümbol end seni õigustanud. Aeg on sealmaal, et sisu vormile vastama panna.

MITTEERIALAINETE ÕPETAMISEST

Tehnikaülikool peaks õppeprotsessi käigus tegelema kõrgema tehnilise hariduse andmisega, mitte aga õpetama ühiskonnateadusi, keeli või siis kohustuslikus korras kehalist kasvatust. Ülelahenaabritel ei leia me kohustuslike distsipliinide hulgast ühtegi ülalpool mainitud kolmest valdkonnast.

Kui liigume selles suunas, et valmistada ette **KONKREETSETEKS TÖÖULESANNETEKS** valmis olevaid spetsialiste, siis peame lähtuma tegelikest vajadustest tulevasele töökohtale. See eeldab loomulikult senise jäiga õppegruppide süsteemi kaotamist. Kui üliõpilasel on täpselt teada, mida tal edukaks tööleasumiseks vaja läheb, siis peaks ta saama nimetatud kolme valdkonna hulgast valida endale lisakursusi, ühiskonnateaduse osas ei peaks sealjuures mingit kohustuslikku miinimumi olema, küll aga peaks see esialgu määratlema keelte õpetamist. Näiteks kehtestatakse üliõpilastele kohustuslikud kolme õppeaasta lõpuks sooritada kahes võrkeelsesksam. Senise õppegruppide kaupa keelte kohustuslik õpetamine ei ole piisavalt efektiivne (isikliku motiivatsiooni puudumine, üliõpilaste erinevad algteadmised, vähene diferentseeritus). See, millal üliõpilane keelekursuse läbib, millise aja jooksul ning millise tempoga, peab olema täiesti vabalt valitav. Viimati öeldu kehtib ka ühiskonnateaduste kohta.

Oleme seisukohal, et tehnikauülikool ei pea mitte õpetama erialaväliseid distsipliine, küll

ÜLIÕPILASLIIDU SEISUKOHAD

TTÜ TULEVIKU-SUUNITLUSTEST KÕRGHARIDUSE ANDMISEL

NSVL-s on praegu ca 10 korda rohkem erialasid, mis insenerihariduse annavad, kui USA-s. Eestigi on olukorras, mis nõuab väga laialdast spetsialistide diapasooni — seega suurt erialade arvu. Oleme seisukohal, et TTÜ ei peaks tegelema niivõrd kitsalt spetsialiseeritud inseneride etteval-

KEELTEST

Õpperühmadesse on koon-
dunud väga erineva keele-
oskusega inimesed. Liigne
suunitlus erialalistele termi-
nidele ei luba seigeks saada
elementaarsetki kõnekeelt.
Õppemetoodika ja tundide suh-
teliselt väike sagedus ei või-
malda keeleõppimiseks vaja-
minevat keelepraktikat. Kohus-
tus õppida ei ole heaks stiimu-
liks. Need ja teised põhjused
viitavad vajadusele keelte õpe-
tamise korraldus tehnikaüli-
koolile kohaselt reorganisee-
rida.

Oleme seisukohal, et keeli ei
pea õppima õppeplani alusel.
Üliõpilased peavad saama vali-
da õpitava keele, õppimise
aja, intensiivsuse, taseme ja
loomulikult õppejõu vahel.
Usume, et keelte õppimist on
võimalik korraldada põhiaine-
test vabal ajal nii üliõpilastele
kui ka õppejõududele sobivalt.
Kuna ilma keelte oskusest väi-
kerahvas läbi ei saa ja möö-
dunud aegade tulemusena on
üliõpilaste teadlikkus küllalt
madal, siis tuleb kehtestada
kohustuslik miinimum, mille
tundeng stuudiumi jooksul läbi-
peab. Näiteks peab üliõpi-
lasel olema ette näidata eesti
keele (äärmiselt oluline!) ja
kahe võõrkeele positiivset soor-
itatud eksamitulemused sõltu-
mata rahvusest. Eesti keele
täiendavat õpet peame oluli-
seks ka eestlastele, väiksemad
nõuded selles osas on lubata-
vad ainult Eestist välja suun-
duvaile lõpetajale.

Võimalus ise valida paran-
dab kindlasti õpetamise kvali-
teeti. Konkurents õppejõudude
vahel sunnib kaasaja nõudmis-
tega kaas ka äärmiselt õpetajaid!
Teeme ettepaneku esitatud
ideede rakendamiseks 1. sep-
tembrist 1990. a.

KEHALISEST KASVATUSEST

Kehaliselt nõrgad on hädas
oma olemasolevate normide
täitmisega. On muidugi õige
võib teha vajaduse muu-
mise järele ja olla igatpidi ter-
vislik. Kas aga sellisel sund-
meetodil alati positiivsed taga-
järged on? Ükski asutus ei
sunnigi oma töötajate sporti te-
gema, mis peaks seda siis
täiskasvanud inimestega te-
gema TTÜ?

Kui üliõpilane teab, et kind-
latel kellaegadel on korvpal-
liplats, jõusaal, lauatennise-
laud või jooksurada (rääki-
mata staadionist ja metsalu-
sest) tema järel päralt, kas ei ole
siis selline olukord parem
praegusest lahendusest? Peak-
sime püüdnud võimaluste tek-
itamise poole, seda ka spor-
dis. Kui tervis vilets, küll siis
ka sportlikud eluviisid avas-
tatakse.

Kehalise kateedri õppejõud,
kes sel kombel õppetööst va-
baneksid, võiksid olla treene-
riteks paljudel spordialadel
kõige erinevama tasemega
gruppides, võimaldamaks üli-
õpilastel tegelda lemmikalaga.
Teeme TTÜ Nõukogule ette-
paneku lõpetada järgmisest
õppeaastast kehaline kasvatus.
Spordihoone juhtajal tuleks
sel juhul näiteks teaduskonni-
ti ära jagada spordirajatiste
kasutamise kord, arvestades
loomulikult ka spetsiaalsete
treeningrühmidega.

Kõik ettepanekud on heaks
kiidetud Üliõpilaste Nõuko-
gu poolt 26.03.1990.

Esmaspäeval, 12. aprillil ko-
gunesid kuueenda korpusse-
se Eestimaa kaitstuse pärast
südant valutavad tehnikaüli-
kooli inimesed. KAITSELIDU
tegevusest ja eesmärkidest kõ-
neles hr. Jüri Lamp. Kohale-
tulnute hulgas osutus olevat
kahjuks küllalt palju neidki,
kes asja rohkem kerge huumo-
riga võtsid. Seepärast palub üli-
õpilaste liit kõiki, kes tõsiselt hu-
vitatud Kaitseliidu tegevusest,
registreerida end üliõpilaste lii-
du ruumis esimesel korrusel
(A II 127).

EIL ESIMESED STIPENDIAADID

Eelmise aasta 10. det-
sembril moodustati Tallin-
nas Eesti Inseneride Liit,
mille üheks põhiesmärgiks
on ühiskonna tehnikakul-
tuuri edendamine.

Ilmselt lähtudes eelnevast
tegi EIL president Harald
Velner keskjuhatuse koosole-
kul 8. septembril 1989. aastal
ettepaneku 1. veebruarist 1990
hakata välja andma TTÜ ja
EPA viimaste kursuste üliõpi-
lastele EIL nimelisi stipendiu-
me sada rubla kuus lisaks riik-
likule stipendile.

Stipendiumide määramisel
tehnikaülikooli üliõpilastele
võeti aluseks TTÜ Nõukogu
13. veebruari istungi protokoll,
kus kirjas igast teaduskonnast
ühe üliõpilase nimi, kes näi-
danud ennast loova insenerina.

Meie esimesed EIL stipen-
diumi saajad on KALEV SEPP
automaatika teaduskonna au-
tomaatika eriala V kursusest,
UKU-MADIS SAVISTO energeetika-
teaduskonna elektri- ja
tööstuseseadmete automa-
tiseerimise eriala IV kursusest,
RAIMOND JÄNES meha-
hanika teaduskonna masina-
ehitustehnoloogia IV kursusest,
TEET KALLASVEE keemia-
teaduskonna puidutöölemise
eriala IV kursusest, MÄRGUS
ARON ehitusteaduskonna auto-
teede eriala IV kursusest,
HILLE VÕRK majandustea-
duskonna majandusinformaati-
ka V kursusest.

Praegu on olukord küll sel-
line, et üliõpilased IL tegevus-
es ei osale, põhjuseks paljuski
ka informatsiooni puudumi-
ne liidu tegevuse kohta, loo-
dame aga, et peagi muutuvad
suhted tihedamaks.

Esimeseks sammuks ühisel
teel saab ehk 17. aprillil toi-

mitv stipendiaatide vastuvõtt
hr. Velneri poolt Inseneride
Majas. Nemad üheksakesi on
esimesed, kellele tehakse ette-
panek astuda liidu liikmekan-
didaadiks, et edaspidi moodus-
tada IL üliõpilassektsioon, nii
nagu traditsiooniks mitmete
maade inseneride organisat-
sioonide juures. IL vahendusel
avaneb üliõpilastel võimalus
luua erialalisi kontakte oma
kolleegidega kogu maailmas.
Teine igati soodne võimalus
tudengite jaoks on loodav in-
fopank, millest tulevikus saab
hakata leidma vajalikku info
praktika- ja tööpaikade otsin-
gult. Üliõpilasi on arvestatud
juba IL põhikirja koostamisel,
sealt võime lugeda, et nemad
ei pea liikmemaksu maksma.

EIL on praegu 14 osakonda
hõlkaudu 700 liikmaga. Ega
ei tahetagi olla massiorganisa-
tsioon, vaid eesmärgiks on ja
jääb koodandada aktiivset in-
senerikonda. Liikmeks olemissel
on oluline kõrgharidus ja töö-
tamise tehnika alal.

Iseseisva Eesti areng hakkab
põhinema majandusel. IL peab
kujunema tehnilisi probleeme
lahendavaks organisatsiooniks.
Juba praegu kutsutakse liidu
liikmeid ekspertideks mitmete
küsimuste arutamisele.

1989. aastal ilmus koostöös
Soomega EIL ajalehe «Tehnika
ja Majandus» esimene number.
Praeguseks on olemas ka teine.
Kellel huvi, tulge ja küsige
ajalehe «Tehnikaülikool» toi-
metusest.

Jääb vaid loota, et tehnika-
ülikoolis leiavad IL insenerid
endale hulganisti väärilisi noo-
ri kolleege.

EIL korraldava direktori
MEELIS PUPARTiga
ajas juttu ULLI SATS

PEAME PÄASEMA VÄLJA RUMALAST

SULETUD MÖTLEMISRINGIST ...

on meie amenüüingute komitee
esimehe TOIVO ROOSIMAA
peamine mõte, mis alltekstina
saatis kogu jutuajamist tema-
ga a/ü reorganiseerimisest.

Teisipäeval, 3. aprillil toimus
Eesti Ametühingute Kesknõu-
kogu Majas KAKS AJALOO-
LIST SÜNDMUST.

Kell 12 saadeti lalali Hari-
dus- ja Teadustöötajate Eesti
Vabariiklik Ametühingute
Komitee ning kell 15.16 moo-
dustati sealsamas Eesti KÕRG-
KOOLIDE AMETÜHINGUTE
LIIT (EKAÜL) «Universitas»,
mis praegu ühendab Eestimaa
viit kõrgkooli. Hiljem on kav-
as liituda ka konsistooriumil
ja põllumajandusakadeemia.

Vastloodud liidu esimeseks
esimeheks valiti minu lugu-
peetav kaasvestleja hr. Roosimaa.

EKAÜL on lalali saadatud
pika nimega organisatsiooni
õigusjärglane ning seega ei lä-
he kaduma meie töötajatele
varem kehtinud soodustused.

Edaspidi on kavas moodus-
tada Beitimaaõde Lõrgkoolide
ametühingute assotsiatsioon.

Hr. Roosimaa näkis lüüdat
ka tehnikaülikooli a/ü tegevus-
sest: «Põhikirja projekt on
nüüd valmis. Aprilliku komi-
teel toimub esimene lugemine,
seejärel avaldame selle tutvumiseks
meie ajalehes. Teise
lugemise tahame teha mai lõ-
pus või juuni alguses, et suvel
jääks inimestel aega projektiga
tutvuda ja septembris saati-
sime tulla kokku põhikirja
kinnitamiseks.

Muutmaks oma tegevust
meie töötajatele võimalikult
kasulikuks korraldame lähemal
ajal SOTSIOLOOGILISE
UURIMUSE. Teie endi huvides
on vastata põhjalikult ja ausalt,
et võiksite oma töös saadud
ettepanekuid kasutada.

Käesolevaks ajaks on meil
loodud sidemed kõikide sots.
maadega kellede kogemusi ar-
vestame oma edasises tegevus-
ses, sest a/ü rolliks ei tohi olla
defitsiidi jagamine.»

Lõpuks lisas hr. Roosimaa
veel, et kahjuks tuleb suur osa

inimesi kohtumisele ja arute-
lulele vaid kritiseerima, oma-
poleid ettepanekuid peaaegu
polegi. Kõik läheks hulga paremini,
kui asi oleks vastu-
pidi.

ULLI SATS

* * *

Tehnikaülikooli ametühingu
tegevust juhib praegu kaheksast
inimesest koosnev vanematekogu,
mille esimeheks
TOIVO ROOSIMAA ja aseesi-
meesteks OLAV AARNA ja
JAKOB KÜBARSEPP. Kokku
saadakse kaks nädalat enne
komiteed, mis toimub iga kuu
esimesel kolmapäeval. Vanema-
tekogu koostab ja kinnitab
päevakorra, komisjonide esi-
mehed valmistavad ette arute-
lusele tulevad küsimused ning
nädal enne komiteed saadab
vanematekogu kõik materjalid
büroodele tutvumiseks.

*

1. Töö ja töötasu komisjon.
Esimees dots. A. KAMRATOV

Komisjon tegeleb TTÜ-s:

- * töö tasustamise õigsuse küsimustega,
- * töö õiguslike küsimuste lahendamiseks, (koos töökaitsekomisjoniga)
- * töötajate palgatingimuste parendamisega,
- * tegeleb pensionide määramise õigsuse kontrolliga,
- * tutvub pensionäride majandusliku olukorraga ning teeb ettepanekuid nende majandusliku olukorra parandamiseks,
- * peab sidet TTÜ Tööveteranide Nõukoguga,
- * uurib elatusmiinimumi tagamise võimalusi, samuti inflatsiooniteguri määramise võimalustega töö tasustamis-
sel ning teeb ettepanekuid vastavate koefitsientide ja

**TALLINNA AKADEEMILISTE ÜLIÕPILAS-
ORGANISATSIOONIDE KOORDINEERIVA
KOGU**

otsus

Tallinna akadeemiliste üliõpilasorganisatsioonide Koordineeriva Kogu, arutanud sõjalise õpetuse ja ühiselamute probleeme Tallinna Tehnikaülikoolis, otsustab pöörduda TTÜ rektori akadeemik Boris Tamm'e ja TTÜ Nõukogu poole järgmistete ettepanekutega:

1. Arvestades militaarse õpetuse sobimatust akadeemilise kõrgkooli ja Eesti poliitilist olukorda jätta 1990. a. kevadsemestril ära kõik arvestused ja eksamid sõjalises õpetuses ja sulgeda TTÜ sõjaline kateeder hiljemalt 1990. a. sügissemestri alguseks.
2. TTÜ ühiselamutes korra tagamiseks võtta vastu ühiselamute põhimäärus, milles panna alus:
  - a) ühiselamute tõhusale kaitse süsteemile üliõpilaste omakaitse näol;
  - b) ka materiaalsete karistuste määramisele, millede rakendamise õigus anda üliõpilaskohtu meelevalda.
3. Alustada ühiselamute sisekorra kindlustamiseks TTÜ juures üliõpilaste omakaitse formeerimist ja asendada miilit-savalve ühiselamutes üliõpilaste omakaitsega.
4. Luua õiguslik alus üliõpilaskohtule ja organiseerida 1990. a. kevadsemestril üliõpilaskohtu valimised. Kohtu kompetentsi anda muuhulgas korrariikmiste karistamine ühiselamutes.

(Vironia — erapooletu)

Otsus

Seoses TTÜ üliõpilaskonda esindava organi nimetamisega loeme Üliõpilaste liitu eapädevaks esindama kõiki TTÜ üliõpilasi, s.h. TTÜ juures tegutsevate akadeemiliste üliõpilasorganisatsioonide liikmeid. Üliõpilaste liitu praegusel kujul esindab ainult oma liikmeskonda.

EÜS «Põhjala» Tallinnas nimel esimees Raivo Salumäe
Korp! Vironia Tallinnas nimel s/s subsenior Priit Aakre
Korp! Rotalia Tallinnas nimel s/a senior Tõnu Altnurm
Korp! Fraternitas Livienis Tallinnas nimel s/s senior
Siim Kiisler

Korp! Leola nimel s/s mag. cantandi Peeter Tamm
Korp! Tehnola nimel s/s subsenior Ardo Ojasalu
EÜS AVE nimel s/a president Kalev Kaunis
Korp! Syringa nimel s/s aseesinaine Sirle Virkus

- * tingimuste rakendamiseks,
- * viib läbi töötajate seisundi sotsiaalmajandusliku analüüsi TTÜ-s selgitamaks üliõpilaste seisundit.
- * TTÜ-s töötavatele töötajatele töökoha kindlustamine,
- * TTÜ töötajate kaitsmine struktuuri muutustest juhtivate töökohakaohtude puhul.
- * turismitegevuse hankimise ja jaotamisega,
- * võtab osa välissuhete grupi tööst valmistab ette vastaskõrgkoolide au organisatsioonidega välisriikides,
- * organiseerib spordi- ja kultuuriüritusi TTÜ töötajatele.
- 5. Töökaitse komisjon.
Komisjoni esimees H. TOSSO
- * töötajate töötingimuste parandamise nõudmiste esitamiseks administratsioonile ning nende täitmise kontrolliga,
- * tööõiguslike küsimuste lahendamiseks (koos töö ja töötasu komisjoniga),
- * ettepanekute tegemine puhkuste pikkuse määramisel töötajatele,
- * tegutseb koos töökaitse osakonnaga töökaitsealase tegevuse koordineerimisel TTÜ-s,
- * võtab osa töö- ja töötasu komisjoni tööst töötajate palgaküsimuste lahendamisel.
- 2. Elamu-olmekomisjon.
Esimees t.t.k. R. KUUSIK
- * elamispinna taotlemise ning jaotamise küsimustega,
- * korraldab individuaalsete kruntide, sivilkruntide ja aianduskruntide saamist,
- * korraldab elamukooperatiivide, kooperatiivkorterite saamist,
- * organiseerib ehituslaenu saamist, kooperatiivkorterite sissemaksude teostamist ja muid elamispinna ja aiandusega seotud laenu saamist,
- * kaubandusküsimustega,
- * tootlustusküsimustega.
- 3. Perekomisjon.
Komisjoni esimees K. KÕUSEL
- * lasterikaste perekondade majandusliku olukorra parandamisega (peretoetused, sünnitoetused)
- * korraldab noortele perekondadele laenu saamist samuti pere- ja laste sünnitoetuste väljamaksmist,
- * korraldab pereüritusi (perepäevi jm.) ning organiseerib lastele puhkevõimalusi, (puhkelaagrid, spordi- ja kultuuriüritusi jne.)
- * organiseerib lasteringide tööd.
- 4. Puhkuste organiseerimise komisjon.
Komisjoni esimees T. PIKNER
- * Lastefondis otsustati toetada üliõpilasi, kellel neli või enamgi õde-venda, nende vanus ei ole siinjuures tähtis.
- * Ametühingul puuduvad kahjuks sellised andmed meie tudengite kohta ja seepärast paluvad nad tulla a/ü komiteesse (A IV 105) või helistada telefonil 53 63 66.
- * Sealsamas on oodatud ka päevases osakonnas õppivad noored emad väikeste lastega.
- * Nüüdsest on teil võimalus saada samaaegselt nii stippi kui lapsehoolduspuhkust, selle vormistamiseks tulebki a/ü komitees kirjutada avaldus.

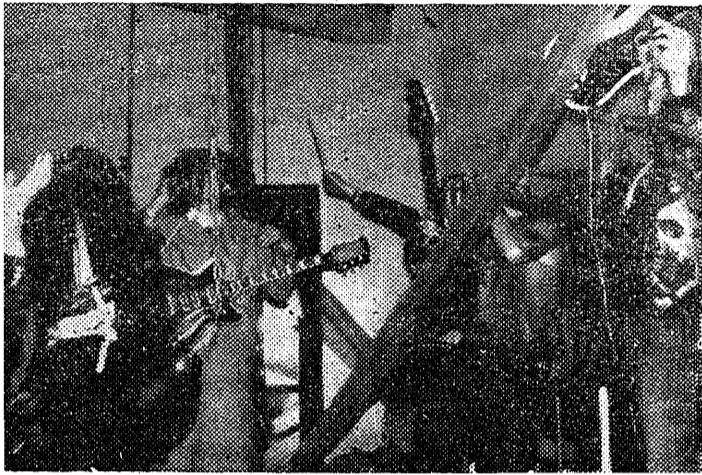
plär Akkas

Tere kõik, kes te kui «Plära stuudio» austajad, fännid ja lugupidajad ikka ja jälle meie käekäigu vastu huvi tunnete. Ja me elamegi hästi. Kas nüüd just toredasti aga ei virise ka. Viimase «Plära» ilmumisest on juba õige hulk aega möödas ja ilmad juba õige kenad. Vahele mahtus hulganisti tegeusid ja lugusid. Peamine on see, et «PS» on oma olemist õigustanud ja koha leidnud. Kõik, mis puutub sõusse, on kaunis kenasti välja kukkunud ja hulganisti vaatajaid on rahule jäänud.

Nüüd on ka asja tõsisemast poolest asja saanud. Meie suur etendus sai küll juba üsnagu ammugi välja reklaamitud, aga asi venis kübe pikemalt kui plaanitud. Lõpuks ometi ollakse selle asjaga ka ühel pool ja etendus üsna küps. Isegi sedavõrd, et pärast karmi kunstinõukogu, kuhu kuulus ka selline maailmanimi nagu Evald Hermaküla, otsustati lugu lubada ka Eesti Draamateatri väikesesse saali. Seal võib laiem üldsus etendust üsna varsti ka näha. Meeldetuletuseks veel niipalju, et loo pealkiri on «IDAMAA ANNID», autoriks ENN VETEMAA, lavastaja LIINA ORLOVA ja osades «PLÄRA STUUDIO» Lugu ise on üsna traagiline ja karm. Afganistanist naasnud noormees õuab koju mõni päev pärast oma kirstu ja kuidas talle siis tere öeldakse. Nõnda et, hea teatrisõber, jälgi reklaami!

Agas palju lõbusat on siiski ka juba ära tehtud. Ehk uhkeim senistest katsumustest oli stiilipäidu Glehni lossis, mille stiil mõnele vast saladuseks jäigi.

Igatahes sada aastat sai süütu tütarlapse surmast mööda ja selle puhul kummitas, F. Steinberg oli tähtpäevaks jällegi ühe näidendi kirjutanud, mis ka kohe peale läks. Pärast seda jätkus õudust veel igale poole. Orkester mängis õudsaid viise, basseinis magas õudne mees, ühes kohas olid õudsad videod, tiirutas jube rulett, viiul mängis kurba

viit ja kõigi tütarlaste kõiki meeli erutav rotimäng sai hoo- bilt populaarseimaks mänguks õhtul.

Ei põlanud ära ka vaeva, et kohale kutsuda selline maail- mamees, nagu ALICE COOPER. Mis see maksma läks, on muidugi saladus, ent õhtu magnetiks oli ta ometi. Kohal viibinud kriitikud kergetöö- tustehnikumist lausa kiijusid vaimustusest ja olid vapustatud, et midagi nii head on il- mas üldse olemas (muidugi diskosõbrad). Jääb veel lisada, et kõik see toimus küünla- valgel. Peab üldse tunnistama, et kui midagi võis olla ettehei- teid, siis vähemalt lossi ümber- ehitamisega olime küll vaeva näinud. Peale selle veel as- tronoomiliseid madal pilethind, mis osa ajast oli ainult kaks rubla. Vaene tudeng ei mäle- tagi enam nii väikest hinda. Vot selline oli lugu.

Kurb, et asi lõpuks jälle dis- koks läks. Lõpuks oli küll pla- neeritud lossiõuel õudne nõia- põletamine, aga proovisüütami- sel põles see nii kähku ära, et keegi vaatama ei jõudnud. Kaks kolmandikku planeeritust tuli ikka välja ka.

Nädal hiljem olid käigus TTÜ DISKOMISSI valimised, kus «Plära Stuudio» ka vaese sugulasena osa võttis. Kuigi kogu programm oli meilt, imestasime, et ise piletit ost-

ma ei pidanud. Sai niisama nalja teha. Kokkuvõttes oli kogu üritus nii kahtlase väärtusega, et rohkem sest rääkida ei taha. Kui ikka korraldajaid nii palju on, ei saa lõpuks keegi aru, kes see kõige korral- dajam on.

Sellele on veel lisandunud mitmed väiksemad ülesastumi- sed, sest populaarsus kasvab ja tellijaid tuleb üha juurde. Ees on veel kevadpäevad, «Noorte Muusa», kuhu meid kututud ja küllap veel nii monaagi.

JAAK PUUSAAG

TASS TEED TOIMETUSES

- R: Tere, Alice, kas nüüd siis ka Maarjamaal?
Alice: Ei, Märjamaale pole see aasta veel saanud.
- R: Mitte Märja-, vaid Maarjamaale.
- A: Ah soo, aga kas see pole siis üks ja seesama? Nojah, eks varem lükkus asi edasi. Immo Mikkelson rockklubist küll kutsute, aga teie Sigala või Konn või kuidas te seda asja kutsute, on minu jaoks liiga väike. Siis aga ootamatu kutse «Plära Stuudio»! Kuna tean, et need noored mehed on teel maailmaareenile, siis nõustusin.
- R: Kes on need noored andekad muusikud, kes teid saadavad?
A: Ahsoo, need või. Need on minu vanad head sõbrad, kellega koos me tavaliselt kalal käime.
- R: Millised on siis need kõige paremad kalad?
A: Noh, blondid on päris head.
- R: Ahsoo, nojah, aga kuidas publik teid vastu võttis?
A: Teie põhjamine jahedus on teada, aga siiski olid mõned fännid, kes südant liigutasid. See tõi päris pisarad silma.
- R: Miks oli teil seekordne lavakujundus küllaltki lahja?
A: Ah, see jäi kusagile Aserbaidžaan piiri taha toppama.
- R: Piinlik küsimus, aga palju võtsite?
A: Võtsin nagu tavaliselt karbi ära.
- R: Ei, palju teile maksti?
A: Ah maksti. Tasu oli rohkem nagu sümboolne. Võtsin selle rublades, et osta endale karvamüts ja mõned esmatarbe- kaubad, Oi, peaaegu oleks unustanud, mõned lõunamaised sõpradele muidugi ka.
- R: Kas siis veel esinete?
A: Esinesin eile Lihulas, kust sain suure emotsionaalse laengu, kui «Rock-Hotelli» poisid minu esinemise ajal la- vale jämmima tulid. See näitab, et olen teinud samm- u edasi. Muidugi esinen veel Kõpu metskonnas Rosaliese Ka- tuse maakodus.
- R: Nii et Sompas publik teid ei näe?
A: Veel mitte, aga seal esinen koos «Viru Trioga» jõulude paiku.
- R: Mida tanaksite loptuseks meie lugejale öelda?
R: Mida siin ikka öelda, põllud puhtaks ja Eesti vabaks. Ja muidugi tervitus «Rock-Hotelli» poistele, kes minuga koos jämmisid.
- R: Aitüma!

Reporter PEHIS MIRKS

Alice

TÄHELEPANU!

ENSV Teaduste Akadeemial on põhjust jälle uhkust tunda: taas on ta oma nime kirjutanud annaalistesse. Hiljuti tegi suure avastuse Tundmatu Ma- teeria ja Mittermateeria Läbi- mieldud Otsimise ja Uurimise Osakonna suhteliselt tundmatu laborant J. Plärts, kes küll tõel- olnud kõigest kaks päeva, kuid on juba selle ajaga üles näida- nud erakordset tööindu ja -ta- het. Nimelt, kui ta teise töö- päeva hommikul teleskoobi tundmatu suunas pööras ja siis sinna vaatas, avastas ta pikksilmas seni avastamata tä- hesüsteemi ühe planeedi. Pla- needi nimetas ta PLÄRA STUUD end ja kõigi teiste cestlaste auks. Siiski ei ole otsingud veel sellega lõppenud, sest vaatamata kõikidele ponnistustele ei ole lugupeetud I. Plärtsil õnnestunud rohkem enam pla- needi üles leida. Otsingud jätku-uvad.

ARVO NÖGES

JÄRJEJUTT

«Noh, Serneker?» jõmises Üründur.

«No mis ma oskan öelda,» halises mehike.

«Kuidas nii? Käiki keerasid kokku ja nüüd ei oskagi midagi öelda? Vaat Serneker. Teie olete vana ja auväärne mees, aga sellest ei suuda te aru saada, et kui lasta vare- sed lahti, siis on nad lahti ja enam nii lihtsalt tagasi ei lähe. Kas saite aru?»

«Sain aru küll,» peaaegu nuttis Serneker. «Et kasti ja... Aga ma ei oska ju.»

«Oled ikka loll,» sõnas Üründur. «Asi on väga lihtne. Sa lähed praegu Mudurdusse ja püüad veel kinni ühe Vert- seni. Raputad teda ja sikutad kolm korda sabast. No ja edasi tuleb veel üksnes kast lahti hoida ja vareseid või need, kaarnad, kukuvad ise kasti. Muudkui pots ja pots. Siis pane- ned krõpssti kaane kinni ja kae- vad kasti maasse. Kõik. Said aru?»

Ja juba sulgeski Üründur silmad.

Serneker uuris küll pinevalt kaljupinda, aga ei suutnud

seal kedagi eristada. Ega siis muud, kui koopast välja.

«Kui Mudurdusse, siis Mu- durdusse Vertsenit püüdma. «Sign, lähme!» hõikas Serne- ker iseteadlikult, sest oli ik- kagi lõppude lõpuks tema ju ainuke mees, kes need Krakor- jakid viletsusest saab päästa. Ja toppinud piibu mõnusalt tubakat täis, asusid nad vastu uutele seiklustele.

Tee viis küll kaljude vahelt, küll läbi metsa. Ikka edasi ja edasi. Sernekerile hakkas juba tunduma, et see ei lõppe ial. Tubakas oli otsakorral, aga kee- gi ei tulnud vastu ka, et lae- nata. Või mis vastutulemisest siin rääkida, polnud ühtegi tu- lukest ei lähedal ega kaugel.

Ja siis tuhis keegi temast mööda. Nagu tulejutt oleks ol- nud. «He-hee,» taipas Serneker. No see ongi lõpuks Vertsen. Tähendab olengi Mudurdus. Nonoh,» ja pikemalt mõtlemata hõikas ta pimedusse: «Vertsen.»

Aga nüüd hakkas ümberringi kõik krabisema ja läks kortsu. Serneker sabistas juba, et see värk kortsus täitsa ära, aga siis tuli veel ainult üks suur vihin

ja ühest kortsust pistiski pea välja Vertsen.

«No mis on?» küsis ta nina nökkides.

«Kas tead, sihuke lugu, et ma pean sind natukene raputama ja sabast sikutama,» rääkis Serne- ker kohmetult.

«Ja mis siis?» küsis Vertsen, ühte iseäranis suurt kolli uurides. «Arvad, et see nõnda lihtne ongi? Mida ma vastu saan?»

«Ma võin sulle kolmeka anda, aga sa ei taha nagunii,» arutas Serneker. «Tahad äkki mu mütsi?»

«Fuik!»

«Või siis särki?»

Vertsen raputab kurvalt pead.

«Võta siis piip.»

Vertsen nagu elavnes:

«Või piip, ütled sa? Aga kas sul paberossi pole?»

«Oi ei ole.»

«Anna siis kirst.»

«Ei, seda küll ei saa. Sellepä- rast ma siin olengi. Siia tuleb vareseid püüda,» hädaldas Ser- neker.

«No siis vaata ise, kuidas saad,» ütles Vertsen ja keeras selja.

(Järgneb)

KOLM PÄEVA VYTAUTASE RIIGIS

JÄRJEJUTT

Kusagil on alati hetk, mille kohta saad siiski öelda, et sealt hakkab päev, et just sealt hakkab hommik. Kusil hakkavad jälle hargnema eluviisid, mõistmine ja mõtlemine. Ma ei tea kunagi päris täpselt, millele ma panen nimeks Hommik — kas ärkamisele või sellele, kui veel voodis olles tasakesi läbi mõtled oma eelseisvat päeva, ise juba ärkvel. Leedumaa hommikud algavad leedu keelega, Leedus olles äratab leedu keel, pehmeõlaline ja ebaharilik, minu arust isegi midagi slaavilikkude. Leedu keelt hõljub seina ja uksepragudest sisse naabertoast. Seina taga aetakse igahommikusi asju, kas triigitakse pükse, pestakse hambaid või otsitakse sokke, elatakse nii nagu igal hommikul on elatud, harilikult, ilma eriliste sündmusteta. Midagi tahan olla harilik selle rahva keskel, nii hästi kui õnnestub, sest ma tahan, et mind ei tuntaks, ei märgataks, nõnda näeb ja tunneb rohkem... Kummaline, et ma nüüd, kui Leedumaal olnud päevadest on küllalt palju möödunud, juurdlen ikka selle üle, millistest hetkedest miski algab. Leedumaa ei ole enam selline, nagu ta oli kaks kuud tagasi — midagi on selgelt muutunud, mingi murdepunkt on selle maa saatusele ära olnud. Aga võib olla olen ma rumal, et otsin sekundi pealt täpseid pööripäevi, neid lihtsalt ei ole — Leedu puhul lihtsalt juhtus see, mis pidi juhtuma.

Olen hommikuses Kaunas, äärelinnas. Pori on valgem ja mürjem kui õhtul, ühikate läheduses ehitatakse, minu arust mingit võimat. Kaugel pole ka tudengitele mõeldud söögi-koht: «Kollegas», midagi saan sealt hamba alla, hommikukohvist jään ometi ilma — kohviga olevat muide siin raske-
mad lood kui Eestis. Elatanud, hommikuselt loid kassatädi postab lühikesi leedukeelseid repliike, postab ka siis kui selgelt aru saab, et mina olen võõramaalane. Esiotsa panen ma midugi seda kangekaelsust imeks, pärastpoole taipan, et see on üks leedukatele küllalt omaseid iseloomujooni: rääkida leedu keeles ka siis, kui juba aru saadud, et see, kellega juttu aetakse, pole leedukas. Võib-olla see omamoodi isetus on aida-
nud säilitada seda küllaltki head demograafilist situatsiooni, et umbes 80% on leedukaid. Mõned leedukad väidavad, et nende pääsemine on olnud ka selles, et pärast sõda jätkus leedukaid igasugustesse ametitesse. Eestimaale imporditi siis esimesed migrandid ja eestlane viskas kõigele käega või mis ta saigi teha. Leedukad arvavad, et eestlased on meist ette-
võttikumad, ometi ei suuda meie kõiki asju sidame ja piisava põhjalikkusega võtta, lihtsamalt öeldes «vajuvad ära», närt-
sivad enne võidukat lõppu.

Sealsamas, tudengite söögimajas «Kollegas» on tegelikult kaks saali. Peale tavalise söökla veel tudengibaar. Õhtul mürt-
sub siin tümpsmuusika ja näidatakse muusikuid. Kohalik noo-
rus tangleb ukse taga — tavaliselt vabu kohta pole. Vahel käib mülitse ja kiikab ukse vanelt sisse. Mülitseal on imeküll vorm —
see vist Leedu korrapäevade uus vorm, millest kusagil olen kuulnud... Oma vormist räägitakse meilgi, millal nii kaugete jõuame... Midagi kriminaalset hõljub õhus. Õhtuti saabub Kaunase äärelinna vaikus, inimesed kartvad hilistel õhtudel linnas jalutada. Paar korda olevat trollibussegi kaaperdatud, ikka nii, et esialgu aetud kuhugi pimedasse pöikitanavasse ja siis lunaraha eest rahvast välja lastud. Mina neid jutte esi-
otsa ei usu... Ometi mõtlen nendele asjadele tõsisemalt, kui olen ühe õhtu istunud äärelinnarestoranis. Kahe rubla eest mängib restorani bänd isamaalisi laule, milles iga teine sõna on «Lietuva», sekka ka paar lambaadat. Ettekandjad istuvad nurgalauas ja panevad tasakesi pidu — ega neil tööd polegi —
kundesid on vähe, alla kümne kindlasti, vahetevahel voorib nahkmanilites härrasmehi sisse-välja — ööelu tahab ka elamist. Asjasse saan mingit selgust Vilniusest, kus mulle räägi-
takse, et Kaunase restoranides juhtub nii mõndagi ja seetõttu on restoranides käimise komme, vähemalt hilistel kellaaega-
del, kadumas. Igal võimalikul seltskonnal on Kaunases oma tegutsemispiirkond, tähtsamatel veel oma restoran. Kinnita-
takse, et Kaunases saab osta kõike ja müüa samuti kõike, õige hiljuti olevat isegi helikopterit müüa pakutud. Vilniuse ja Kaunase vahel on ikka käinud kerge kemplemine, pole siis ime, et Kaunases mahedal sapisel toonil räägitakse. Kauna-
sesse asutati kunagi Vytautas Suure nimeline ülikool. Pärast sõda leiti, et aitas ühest ülikoolist Vilniusesse küll, las Kaunases tegeleb tehnilise kõrgharidusega. Viiekümneandate alul loodi Kaunase Politehniline Instituut, mis hakkas pesitsema Vytautas Suure Ülikoolile Leedu Vabariigi aastail ehitatud majas. Tõsi küll, Vytautas Suure Ülikool on nüüd taastatud, kuid neid suurt veel ei toetata. Loodetakse ometi, et Kauna-
sest saab kunagi ka humanitaarhariduse tähtis keskus.

INDREK TRUFELDT

(Järgneb)

LE-43

ESMAKORDESELT «EESTI ÕPILASLEHT»

Kas sa oled kunagi lugenud «Eesti Õpilasteleht»? Ilmselt ei ole veel, sest esimene number ilmus alles eile. See on noorteleht, mis on mõeldud esmajoones õppijatele nii keskkoolis kui ka ülikoolis. Ilmuma hakkab ta kaks korda kuus neljapäeviti. Esimeses numbris kohtume me rubriigis «Õpi- ja populaarsed» näitleja Guido Kanguriga, «Populaarses muusikas» on lisaks edetabelitele korralik kommentaar Immo Mikkelsonilt. «Õpilasekspressis» hakkavad ilmuma lopsakad laimuga jamajutud. Järjejutt on põhiliseks küsimuseks: «Kas Eestis eksisteerib oma kosmonautide ettevalmistuskeskus?». Lisaks veel palju muud.

Soovime teile, auväärt lugejad, häid lugemiselamusi!

«Eesti Õpilasteleht» toimetis

TTÜ KESKKONNA- UURIJAD ÜHINESID

Pole saladuseks, et aasta-
kümneid on meie maal inimese ja kooduse vahelised suhted lähtunud käsumajanduse arututest postulaatidest.

Arvesse võttes keskkonna-
probleemide komplitseeritud üldse ja teades, et vaid kompleksne lähenemine neile tagab efektiivse lahendi, on hädavajalik keskkonnakaitse-
alase teadusliku mõtte ja tegevuse koordineerimine ja kontsentreerimine keskkonnateaduse kõigil tasandil. Eelõeldust lähtudes moodustati käesoleva aasta jaanuaris **TAL-
LINNA TEHNIKAÜLIKOOLI KESKKONNAKAITSE UURIMISKESKUS**, mis vabatahtlikkuse alusel koondab tehnikauurimise erialaseid uurimis-
laboratooriume ja kateedreid ning TTÜ juures tegutsevat väikeettevõtteid, ühisfirmasid ja teisi kollektiive. Uurimis-
keskuse tegutseb TTÜ teadusosakonna juures.

Assotsiatsiooni asutajaliik-
meteks on viis kateedrit: sani-
taartehnika, soojusenergeetika, anorgaaniline keemia, keemia-
tööstuse protsessid ja aparaa-
did ning mäekateeder ja kuus teaduslaboratooriumi: vee kvaliteedi, vetekaite, tööstusliku soojusenergeetika, ehitusma-
terjalide, mineraalväetiste ja keskkonnakaitse. Uurimis-
keskusega ühines ka TTÜ juures tegutsev ühisettevõtte PI — EST. Ülanimetatud kollektiive juhivad ja juhendavad teaduslikult mitmed nii kodu-
kui välismaal tuntud teadlased — professorid J. Kallas, V. Kikas, akadeemikud A. Ots, L. Paal, H. Velner jt.

Keskkonnakaitse uurimis-
keskuse ülesandeks on arenda-
da TTÜ koosseisu kuuluvate uurimislaborite ja teiste kollektiivide keskkonnakaitse-
alastes uuringutes, uurimistulemuste vastastikust tutvustamist, sidemete pidamist teiste uurimis-
asutuste ja haldusorganitega. Oluliseks eesmärgiks jääb TTÜ ühiste seisukohtade väljatöötamine keskkonnanalaltes küsimustes. Kõrvuti teaduslik-tehniliste probleemide lahendamisega peab uurimis-
keskuse oma ülesandeks kaasa aidata üliõpilaste keskkonnakaitsealase hariduse omandamisel ja inseneride kvalifikatsiooni tõstmise täiendõppe korras.

Uurimiskeskuse tööd suunab keskuse koosseisu kuuluvate kollektiivide esindajatest moodustatud nõukogu, kes valib endi seast kaheks aastaks esimehe, tehes talle kohustus-
seks nõukogu töö juhtimise ja esindamise. Praegu täidab esimehe kohuseid prof. H. Velner, kellel on suuri kogemusi keskkonnakaitse-
alase töö organiseerimisel ja teaduslikul juhendamisel, kuna aastatel 1984—88 töötas ta Läänemere Konventsiooni Helsingi Komisjoni peasekretäri-
na.

Olgu lisatud, et uurimis-
keskuse koosseisu kuuluvad kollektiivid säilitavad olemasolevad õigused ja kohustused teaduslike kontaktide sõlmimisel eelarveliste ja lepingu-
liste uurimistööde osas.

Pole kahtlust, et TTÜ Keskkonnakaitse Uurimiskeskus aitab paremini orienteeruda keskkonnakaitse komplitseeritud probleemistikus, mõista ja lahti mõtestada selle aktuaalseid valupunkte, kergendab uude teaduslike vahendite keskkonnakaitsealaste valupunktide integreerimist keskkonnakaitse mitmekihilise teadusmosaiki ning kompleksse lähenemise abil aitab leida igale probleemile objektive hinnangu ja tõsiteadusliku lahenduse.

JÜRI SAÄREKONNO
TTÜ Keskkonnakaitse
Uurimiskeskuse teadus-
sekretär

JÜRI LAMP — 50?!

«Seda ei oleks temast küll uskunud,» arvab üks J. L. sõbradest juubeliteel. Ka juubilär paistis kergelt segaduses olevat. Pidu ise oli aga vägev! J. L. tunnistas, et kui ta hakkas kokku panema küllalaste nimekirja, siis vajalik ruumide kubatuur muudkui kasvas. Lõpptulemus oli selline, et üle saja küllalise pidutses Akadeemia tee 19/21 koimes saalis. Ühes saalis serveeriti pidulik õhtusöök, kõlasid sõnavõtted ja toostid peovanema, kunagise spordikuulsuse Kaupo Metsuri kõvahäälsel juhtimisel. Teises saalis tegutses baar, seal joodi kohvi ja vesteldi kitsamas ringis. Kolmandas saalis tant-
siti.

Juubilär oli loomulikult üldise tähelepanu keskmes. Õigupoolest on ta igasuguses seltskonnas tähelepanuväärne kuju: pikk, sportlik, laheda olemisega, naiste lemmik, jäädes seejuures küll alati laimatuks perekonnapeale ja solidsiks härrasmehiks.

Muhedatest sõnavõttudest ta ei väita mitte midagi, jätke J. L. elust. Näiteks seigus, et tal on ekstraseksi õi-
med: ühe lapse on ta igatahes põõranud paranemisele, kui meedikud olid täiesti võime-
tud. J. L. on olnud ka laulu-
mees: kümneaastaselt laulis ta koos tulevase korvpallikuul-
se Jaak Lipsoga duetti: «See on sest et tõusen vara, hästi võimlen ma ja harjutusi teen». Hr. Lipsu, kes ka kohal viibis, kinnitab seda.

Sporidimähi oli publiku hulgas üldse rohkem. Omaette laudkonna moodustasid J. L. tennisvõimaskonna liikmed. Sinna lauda saabus otse EKP kongressilt ka rektor Boris Tamm, olles solidselt partei-
tuusa lipsu vahetanud lõbusa kõhikõpsu vastu. Ta avaldas muuhulgas lootust, et varsti pole enam nii, et üleme partei ja mõtleme midagi muud.

Sporti on J. L. teinud eluaeg. Tennises sai ta meistersportlaseks ja on praegugi N. Liidu veteraniide hulgas kõva käsi. Lisaks on ta olnud soodimehena Eesti meisterpurjetamises, valdab eeskuj-

likult uisustiili suusarajal.

J. L. on lugupeetud mees ka Eesti matemaatikute hulgas. Õnnetulemate seas oli laudkond Tartu matemaatikuid eesotsas prof. G. Vainikkoga. J. L. õpetajaks oli üks eesti matemaatika suurkujusid — prof. G. Kangro. Arvatavasti temalt on pärit J. L. akadeemiline stiil matemaatika esitamisel, kus eesmärgiks on loogiline ter-
viklikkus. (Vastandiks sellele oleks eitust retseptiraamatukujul, ilma põhjenduste ja tõestusteta). Oppejõuna tundub J. L. olevat karm, kuid mitte halastamatu.

Kümme aastat (1978—1988) oli J. L. majandusmatemaatika kateedri juhataja. Kolleegid imetlevad teda kui fenomenaalset läbilöögiõimega meest, kes võib ükskõik mida hankida, organiseerida, läbi suruda. Majandusteaduskonna arvutussaali ehitamise tagantõukamine, mitmesuguse aparatuuri hankimine, kateedri varustamine paberiga kümneks aastaks ette — see on juhuslik valik J. L. vägitegedest.

Üldse hakkab J. L. kõiki tegemisi vaadates silma tavatu edukus. Kahlemata on J. L. andekas ja seda mitmel alal. Aga tema edukuse peapõhjuseks tundub olevat aktiivsus ja suhtlemisoskus. Erinevalt tavalisest intelligendist tema ei kõhkle, vaid teeb asja äral Ja kui läheb valesti, siis jõuab ta kaks korda uuesti teha, enne kui teise mehe kõhklused otsa saaksid. Suhtlejana on ta geniaalne, tal ei esine tõsiseid konflikte, peaaegu kõikjal suhtutakse temasse hästi, igal pool on tal ees sõbrad ja tuttavad. Paras annus nahaalsust, mis sellele lisandub, teeb J. L.-st tegelikult ideaalse ärimehet. Juubeliteel teravtsidki oma esimesest kooperatiivi «Lanor» juhatus ja teised äripartnerid. Eestist ja Soomest.

J. L. ütles veel, et ta on õnnelik inimene, sest temaga on ta isa ja ema. Seejärel tuli välja üks tavatu lugu, mis näib, et J. L. edukus on seotud «perekonna viga». Nimelt eldi Valter Lambile (J. L. isale) tema 50. juubelil, et oled muudu tore mees, aga haridust sul väheviitu. Valter Lamp vihastas selle peale, lõpetas keskkooli ja kahe aasta pärast ka ülikooli ning seejärel sai kahe aastaga majanduskandidaadi kraadi.

Valter Lamp esines ka juubeliteel. Muuhulgas ütles ta Boris Tammele, et pojapoeg Jürigen õpi tehnikauilkoolis välismaajandust, aga välismaajandust ennast pole ollagi! Hiljem istusid nad pikalt baaris ja arutasid midagi, võib-olla välismaajandust.

Kesköö paiku hakkasid küllalised lahkuma. Uksel saatsid neid ära juubilär koos oma võluva abikaasaga, kes ilmselt oli peo peakorraldaja. Torkas silma, et keegi ei olnud ülearu võtnud. Solidsed sõbrad J. L.-l, pole midagi öelda! Eribuss vedas kõik küllalised kodukse ette. Ilm oli selge, tähed särastid, tore õhtu oli!

Kolleegide nimel T. TAHT

EHITUSKIRJANDUSE

NÄITUS 3.—26. APRILLINI
RAAMATUKOGUS

Raamatukogu näituste nurgas (Ehitajate tee 5) on välja pandud raamatukogus leiduva eesti- ja venekeelse ehituskirjanduse aastast 1987—1989 — raamatuid 742 nimetust, dissertatsioonide autoreferaatide 75, tehnilisi normdokumente 473 ja ametialast kirjandust 31.

Temaafika: geodeetilised tööd; pinnasemehaanika, alused ja vundamendid; ehitusmehaanika; -konstruktsioonid; -tehnoloogia ja -ökonoomia; projekteerimine ja arhitektuur;

santehnika; ehitismaterjalide ja -detailide omadused ning kasutamine; autoteed; raudteed; sillad; töökaitse.

Ehitusteaduskonna õppejõud ja üliõpilased! Kasutage soodsat võimalust uuema kirjandusega tutvumiseks!

Näitus on avatud 3.—26. aprillini tööpäeviti kella 9—19.

LIIIDIA SEINA

AINU, TIIA ja KALEV TÕNTS olemas teiega raskel hetkel, mil jätate hüvasti kalli abikaasa ja isaga.

ÜT teaduskond